

At bera brek í Føroyum

Um blind og sjónveik:

- KANSKA VIT RÓPA NÓG HA

- Vit blindu og sjónveiku verða viðhvørt gloymd, tá tað verður bygt nýtt. Mann hugsar ikki, at vit hava ein tørv, líka sum onnur hava, sigur Ruth Thomsen, forkvinna í Føroya Blindafelag, sum eisini fortelur um tiltøkini í myrkri, sum Sjóndepilin skipar fyri

PÆTUR HJALMAR EVENSSON

PATURE@SOSIALURIN.FO

Tey blindu og sjónveiku í Føroyum hava sum heild góðar umstøður, og serliga er tað Sjóndepilinum at takka, at trivnaðurin í dag er so góður. Hetta heldur Ruth Thomsen, forkvinna í Føroya Blindafelag, sum vísir á, at Sjóndepilin hevur stóran týðning fyri blindar og sjónveikar føroyingar.

- Eg haldi, at blind og sjónveik hava tað sera gott í Føroyum. Vit hava jú tann fantastiska Sjóndepilin, sum er staðið, vit kunnu fara til, tá sjónin fer at bila. Tað er ein fantastisk hjálp, ráðgeving og vegleiðing, mann fær har. Her kann mann fáa hjálp til at fáa ein gerandisdag so vanligan sum møgulegt, fortelur Ruth Thomsen.

Ruth Thomsen hevur altíð verið sjónveik, og tey síðstu 20 árin hevur hon verið heilt blind. Hon ferðast ikki einsamøll í ferðsluni longur, tí hon hevur ikki førarahund. Men hon hevur havt førarahund, og hon heldur, at føroyingar eru sera raskir til at vera uppmerksamir uppá blind í ferðsluni.

- Eg var yvirraskað av, hvussu væl fólk halda eyga við einum blindum úti á gøtuni. Um mann kemur eitt sindur skeivt fyri, er

onkur beinanvegin til reiðar at hjálpa. Fólk eru komin út úr húsum fyri at bjóða mær sína hjálp, tí tey hava sæð meg og hundin gjøgnum vindeygad. Eg haldi veruliga, at føroyingar eru fantastiska góðir til at hjálpa.

Hon gleðist eisini um relativt nýggja fylgjarakortið hjá MEGD, sum gevur teimum, ið hava tørv á fylgjara, rætt til at taka fylgjaran við sær, uttan at goldið verður fyri fylgjaran.

- Eg haldi, tað er fantastiskt, at tað er komið. Tað kemur veruliga okkara limum til góðar, so mann sleppur frá at gjalda duplantan prís, tá mann gjarna vil sleppa til okkurt tiltak. Tað er ordiliga gott, sigur Ruth Thomsen.

Atkomumøguleikarnir kunnu gerast betri

Sjálvt um umstøðurnar hjá blindum og sjónveikum í Føroyum eru góðar, dylir forkvinnan í Blindafelagnum ikki fyri, at tað altíð er pláss fyri betringum. Her hugsar hon serliga um atkomumøguleikarnar, sum ikki eru nóg góðir.

- Tað er ynskiligt, at atkomumøguleikar hjá blindum og sjónveikum verða tiknir meira við, tá tað verður bygt nýtt, og tá ábøtur verða gjørdar ymsastaðni. Eg vóni, at mann fer at hugsa eitt sindur meira um tey, sum hava trupulleikar við sjónini, sigur hon.

Glas verður brúkt meira og meira í bygningum í dag, og hetta

halda arkitektarnir vera øgiliga flott. Men fyri tey blindu og sjónveiku er hetta glasið hvørki flott ella brúkaravinarligt, og serliga er hetta ein stór avbjóðing hjá teimum, sum eru sjónveik. Tey síggja eitt lítið sindur, og tí er avgerandi fyri tey at verða ávarað um hesar stóru glastrútnar-, hurðarnar ella veggirnar, so tey ikki ganga inn glasið, tá tey ferðast í býnum.

- Øgiliga ofta gloymir mann at

gera eina markering í glasið, so at tann, sum sær illa, hevur ein móguleika fyri at vita, at har er ein glashurð, sigur Ruth Thomsen. Hon vísir eisini á, at tað er ein stórur fyrimumur, um kontrastur og avmerkingar eru í trappum, so mann betur sær, at har er ein trappa. Tað hevur eisini týðning, at gelendarar til trappuna eru heilt til endan av trappuni.

- Hatta eru smáting, sum í roynd og veru ikki kosta so nógv, men sum gera stóran mun fyri sjónveik, sigur Ruth Thomsen.

Sjóndepilin verður ofta tikin við uppá ráð, tá nýtt skal byggjast. Men tað er sambært Ruth Thomsen ikki altíð, at ráðini verða fylgd. Tí heldur hon, tað hevði verið gott, um tey, ið standa fyri byggjarium, hugsaðu meira um hesi tingini.

- Tað kann vera, at vit eru ov

still og ikki rópa nóg hart. Kanska vit blindu og sjónveiku verða gloymd viðhvørt, tá tað verður bygt nýtt. Mann hugsar ikki, at blind og sjónveik hava ein tørv líka so væl sum onnur. Atkomumøguleikarnir hjá okkum drukna í so nógvum øðrum málum, sigur hon.

Eitt av høvuðsmálunum hjá Føroya Blindafelag er at arbeiða fyri einum samfelag, sum er atkomuligt hjá blindum og sjónveikum

Vísá sín veruleika við tiltøkum í myrkri

Fyri ein, ið sær væl, kann tað vera ringt at ímynda sær, hvussu tað man vera at missa sjónina. Hjá nógvum er tað ein avbjóðing bara at ganga við bindi fyri eyguni. Men hvussu er tað at eta, drekka og fáa sær uppá tallerkin

Sjóndepilin er á Traðarbrekku í Havn. Her eru ymisk tilboð og tænastr til blind og sjónveik og til teirra avvarðandi